

Ex
Prudentia Civili,

Quaestionem:

AN LUPANARIA
IN REPUBLICA
sint toleranda?

Publicè ventilabunt

PRÆSES

M. AUGUSTUS MULLER,

Meurov. Saxo,

&

RESPONDENS

JOHANNES HEINRICUS *Wahl*

Dubensis Saxo.

Habeb. ad diem 8. Octob. clb lb ccl.

H. L. Q. C.

WITTENBERGÆ,

Typis MARTINI SCHULTZII, Acad. Typogr.

Ab 386.

1701 11^a

20.

HANDEL

Q. D. B. V.

§. I.

 Vamvis tot præclara Castitatis prostant encomia, quæ sua se pulchritudine inprimis commendat, interque virtutes reliquas, ut aurum inter metalla geminet: temporis tamen iniquitas, & corrupti seculi nostri mores efficiunt, ut ejusdem exercitium & usus admodum parvus, imo rarissimus plerumque deprehendatur. Sicut enim in quacunque virtute una tantum patet via, qua ad felicitatis scopum pervenire licet, quaque neglecta, in varia & periculosa diverticula incidimus: ita & hic sapissime fieri solet, ut homines, à recto cursu deflectentes, vel dextram vel sinistram amplectantur, hoc est, à virtutis tramite vel deficiant, vel ipsum plus justo excedant. Enimvero prius si respiciamus, paulo rarius invenimus esse vitium illud, quod castitati in defectu est oppositum, voluptatesque, necessarias abhorret plane ac detestatur. Nam cum, qui eo sunt imbuti, naturam non tantum hominis, sed etiam animalis videantur exuisse, dum omnia animantia sensu prædita voluptatibus tanguntur, & jucunda appetunt, injucunda vero averfantur: paucos illud invenit cultores, & adeo rarum est, ut ob eorum infrequentiam ne quidem proprio appellari nomine possit. Nisi forte eos ad hanc classem retuleris, qui immodico studiorum amore, vel stulto aliquo pietatis zelo correpti, nimis vigiliis inedia, & abstinentia à legitimo veneris usu vires exhauriunt, sicque omnes voluptates, vel maxime licitas spernunt. Quibus quidem, si Diis placet, inprimis annumerari volunt Monachi & Moniales, qui postremis his temporibus virginitatem, minime tamen veram sinceramque affectant. Neutiquam vero cum his sunt comparandi, qui ex peculiari castitatis dono, superne dato, heroum more à rebus veneris abstinent; qui tantum abest, ut castitati adversentur,

tur, ut supremam potius castitatem exercere censeantur. Sed cum verbum hoc, ex effato Servatoris, non omnes capiunt: hinc ex aduerso eo major copia datur, hominum, qui modum castitatis excedunt, & tum quasvis voluptates experunt, tum mancipiorum instar ab iisdem ducuntur, tum deniq; easdem omnibus aliis rebus, etiam honestati, præferunt. Dies me deficeret, si omnia libidinis genera, quæ pessimos quosque homines usus docuit, recensere, aut enumerare instituerem. Inter quæ cum fornicatio, flagitiosa cæteroquin, interim tamen respectu cæterorum, tolerabilior videatur: permultos sane patronos est adepta, qui eam ut licitam omnibus viribus defendere sunt conati. Hinc lis eo peruenit, ut ex eodem capite quæreretur: *numne in bene constituta Republica lupanaria, quæ fornicationi inserviunt, sint toleranda?* Quam quidem controversiam nunc nostram facimus, & rationibus utrinque inter se collatis, pro ingenii viribus sententiam pronunciamus. Id quod ut divinum numen feliciter evenire jubeat, devota animi submissione precamur!

§. II. Priusquam autem ad rem ipsam accedamus, more consueti pauca quædam de nomine lupanaris sunt præfanda. Debet autem illud originem suam *lupa*, quæ vox fœminam notat parum honestam, & ita dictam à rapacitate, quam meretrices cum rapaci illo animali, *lupa* appellato, communem habent. Nihil ergo aliud significat *lupanar*, quam *locum communem, ubi meretrices seu lupa prostabant, ad quas exercenda libidinis ergo cuiusvis impune aditus permittebatur.* Alio nomine dicitur *fornix*, itemq; *ganæum*, eo quod lupanaria cellis subterraneis fornicato opere, in quibus scorta prostituebantur, distincta erant. Ut nihil in præfenti de aliis appellationibus, ad nominis evolutionem parum facientibus, attingam. Probe autem tenendum est, nos in univèrsum omnia, lupanarium genera, sive publica sint, sive cauponulæ, in quibus

bus latitant hujusmodi fues; five fiscus & ararium vectigal inde capiat, five minus, & quæ sunt alia eorum divisiones, uno eodemque calculo esse notaturos, ad unamque classem revocaturos. Ne autem scrupulus in vocabulo, Prædicati vicem sustinente, remaneat, monemus, nobis *tolerare* idem esse quod *permittere*: *permitteri* autem ea dicuntur, *circa qua lex agenti impedimentum non ponit*. Ut adeo vox hæc cum termino *licitorum* æquipollere videatur. Denique cum quidam lupanaria *toleranda* quidem, non autem *approbanda* existiment: indicamus, nos discrimen hoc non adeo magni esse æstimaturos, utpote qui simpliciter quærimus: num lupanaria in republica sint *toleranda*? pro utraque ergo sententia uno eodemque modo, affirmative nimirum aut negative, prout rationes postulant, pronuntiabimus.

§. III. His igitur remotis scopulis, qui cateroquin remoram nobis injicere poterant, plenis quasi velis, & secundis, quod spero, ventis in altum subvehimur. Ac ante omnia quidem eos recensemus, qui pro affirmativa militant, & lupanaria in republica omnino toleranda esse, statuere non ventur. Inter hos maxime excellit PETRUS GREGORIUS, qui licet *probasse* eadem videri nolit, dum *lib. XIV. de Republ. cap. 1. n. 5.* lupanarium, inquit, *ad probationem* nunquam placuisse bonis viris etiam Ethnicis, multo minus qui leges Dei colunt: *tolerari* tamen posse, & satius esse *permittere* illa, quam prohibere, statuit, idque multis, quas infra videbimus, rationibus confirmare est ausus. Cum hoc sentire videretur, ARN. CLAPMARIUS, in *de Arcanis Rerumpubl. l. IV. c. XIX.* a quo tamen Sagittarius hanc opinionem amovere conatur, eo quod *Dominationis* (Aristocraticæ) *jure* lupanaria posse *colorari* tantummodo affirmavit, in *Annotat. ad Clapm. cap. cit. ob serv. s. 1. p. 242.* Ex veteribus vel unicum VAL. MAXIMUM allegasse sufficiat, qui tamen morem seculi & gentis suæ obser-

fervat, adeoque vulgarem venerem turpem quidem, sed vero permissam & licitam vocat, *lib. VII. c. 3. & 7.* Huc trahunt aliqui AUGUSTINUM, *l. 2. de ord. c. 4.* sed quo jure, quove respectu, postmodum sumus visuri. Inprimis autem SCIPIO AMIRATUS lupanaria non tantum toleranda esse censet, sed parum abest, quin approbet etiam, & crimine absolvat: vid. *l. 3. disc. 2.* quem locum deinceps sumus adducturi. Hujus vestigiis plerique Pontificiorum insistant, utpote qui *pro lupanaribus tanquam pro aris & focis pugnant*, teste CHRIST. PRÆTORIO, *Pol. part. II. c. IV. qu. VI. p. 234.* Et alii, quos in præsentem, spatii lucrandi causa, adducere non libet.

§. IV. Age vero, videamus, quibus nitantur fundamentis viri alioquin eruditissimi, & quas pro stabilienda theses suæ veritate in medium adducant rationes. Omnes autem, quod ego sciam, & singuli horum latibulorum patroni in eo conveniunt, ut I. refugium quærant in regula satis trita: *Ex duobus malis minimum esse eligendum.* Hinc objiciunt, tam corruptos & libidinofos esse mores hominum, præsertim in emporiis, & aliis in locis copiosioribus, ut si lupanaria omnia, & cum iis meretrices publicæ omnino tollerentur, futurum sit, ut non tantum virginum & matronarum honestarum pudicitia periclitaretur; & sic stupra ac adulteria cumularentur: sed etiam nefarie puerorum concubitus attentaretur. Hinc cum minus malum sit, ut libidinem suam incontinentes expleant in vulgaribus mulieribus sive prostibulis, quam in alienis uxoribus, aut filiabus, lupanaria omnino esse permittenda. Ut quoque huic sententiæ pondus addant, in subsidium trahunt Canones, qui, si duo mala ita urgeant, ut alterum eorum necesse sit eligi, etiam adversus jus naturale dispensationem admitti posse concedunt. *c. duo mala. distinct. 13.* Solon certe, unus e septem Græciæ sapientibus, *ut ab adulteriis cogeret ut juventus, cœmptas meretriculas Athenis prostituit primus.*
vias-

viasque in venerem esse voluit, ne matronarum contagio polluerentur: ALEX. ab ALEXAND. lib. IV. c. 1. p. 176. a. Hinc etiam VALERIUS MAXIMUS patris cujusdam consilium approbat, quod filium ab infano & inconcesso amore nobilis matronæ inhibuerit, & è contrario ipsi, ut vulgari, ac permissa venere uteretur, auctor fuerit, lib. VII. c. 3. ut de innumeris aliis, quibus scitent historiae, exemplis, in præsentem nihil addam. Hoc unicum saltem sicco pede transire non possumus, quod Nerone delapso in amorem libertæ Actæ, & abhorrente ab Octavia, nobili scæmina & probitatis spectatæ, ne quidem severiores amici Principis averfati fuerint. Metuebatur enim, inquit TACITUS, ne in supra sceminarum illustrium prorumperet, si illa libidine prohiberetur: lib. 13. Annal. c. 12. Accedit, quod AUGUSTINUS: Aufer, inquit, a rebus humanis meretrices, & omnia complebis libidinibus, lib. 2. de ord. c. 4. Hæc SCIPIO AMIRATUS animo perpendens, ita scribit: Sano itaque consilio omnes populi toto orbe terrarum meretrices & civitatibus suis minime abigendas esse putaverunt, perpendentes, hoc remedium quanquam per se saluberrimum, pariturum (si humana fragilitas respiciatur) adulteria, incestus, supra, aliosque concubitus sordidiores & illicitos magis, quam meretricum, unde remedium gravius morbo evaderet. l. 3. disc. 2.

§. V. Magnopere autem sibi gratulantur lupanarium defensores, cum il. vel ipsas meretrices in sententiam suam trahi posse existimant. Ad *Fus* enim *Civile* provocantes, allegant in primis l. 27. §. 1. ff. de Heredit. per. ubi hæc verba reperiuntur: *Etiã pensiones, quæ ex locationibus prædiorum urbanorum perceptæ sunt, veniunt (in hereditatem) licet a lupanario perceptæ sint: nam & in multorum honestorum virorum prædiis lupanaria exercentur.* Sic ARN. CLAPMARIUS, quem supra adduximus, ad rationem politicam refugit, dum jure dominationis aristocraticæ lupanaria colorari posse statuit, lib. IV.

Arcan.

Arcan. Rerumpubl. c. XIX. Quid? quod in ipso Jure Canonico, saltem ex obliquo, & per bonam consequentiam, fundamentum reperisse sibi videntur, per antea cit. c. duo mala. dist. 13. imo expressis etiam verbis hunc in modum pronunciant Canonēs: Lupanaria non infamant castitatem sed castitas loci abolet infamiam, c. tolerabilis. 32. qu. 5. Cum ergo leges circa hanc rem nullum, ut putant, agenti impedimentum ponant: lupanaria utiq; in republica debere permitti pronunciantur videntur.

9/ s. VI. Non minori gaudio exultant illi, & inventum centum bouum mactatione dignum reputant, quando nobis obvertunt III. summam utilitatem, quam fiscus & ararium publicum ex lupanarium tolerantia quotannis capere possit. Hinc sub Severo Imp. hujuscemodi prostibula, sicut & ipsi lenones solvebant redigat à questu meretricio, idque in ararium referebatur, ad refectorem publicorum adificiorum, ut amphitheatri, circi, aliorumque, ut testis est CLAPMARIUS, lib. IV. c. XIX. Sic Caligula exegit ex gerulis octavam, (summæ partem) ex prostituta quantum unaquæque uno concubitu mereret, ALEXAND. ab ALEX. genial. diem. lib. 4. c. 10. p. 204. b. Sic & alii Imperatores quondam ac Pontifices Romani his è prostibulis non parum annui census colligebant, ut refert HEIDERUS, in Phil. Polit. Syst. cap. VI p. 902. Cum igitur lucri bonus odor ex re qualibet, & pecunia nervus rerum gerendarum sit: sempiterna certe lex erit ea, cujus iniquitates utilitate publica leviores apparent.

2/ s. VII. Haud parum quoque momenti sententiæ suæ accedere credunt, si IV. multas, easque non omnino obscuras & barbaras gentes, quæ lupanaria permiserunt, in testimonium allegare possint. De Romanis, Spartanisque res extra omnem dubitationis aleam est posita, quanquam apud posteriores veneris usum non ad fatiæatem, sed ad necessariam sobolis procreationem permisit Lycurgus. Sic olim a pud ædiles vulgavisse licentiam stupri mulieres, more inter veteres recepto,

recepto, qui satis poenarum adversum impudicas in ipsa profes-
sione flagitii credebant, TACITUS refert, 2. Ann. c. 85. Sic
apud Babylonios comitas habebatur vulgati corporis vitas; &
liberos conjugesque cum hospitibus stupro coire, modo pretium
flagitii datur, parentes maritique patiebantur. Vid. CUR-
TIUS, lib. V. c. 1. Quinimo olim multe gentes de pudicitia
leges non habuere, CONZEN. Pol. lib. III. c. XII, §. 11. p. 145.
Non autem gentiles solum, sed & Christiani ipsi, proh
pudor, lupanaria tolerant. Pontificis enim Romani per-
missu aliquot millia meretricum questum corpore faciunt, vid.
GEORG. SCHOENBORN. Polit. lib. III. c. 13. pag. 262.
Et Venetiis, Rome, & alibi locorum hodiernum lupana-
ria feruntur, HEIDER. Phil. Pol. Syst. c. VI. p. 902.

§. VIII. Plura argumenta, quæ solent adducere,
in presenti ob pagellarum angustiam cumulare non li-
cet; hinc recto pede, ut Methodi ratio postulat, ad mo-
menta, quæ ex adverso pro nobis pugnant, & thesin
negantem mirifice firmant, progredimur. Et hic spa-
tiosissimus quasi campus nobis objicitur, ut adeo ex
infinita argumentorum copia selectus eo difficilior red-
datur. Ex multis igitur pauca tantum, & ni fallimur,
præcipua excerptemus. Obvenit autem I. expressa,
Numinis & sæpius repetita interdictio: Deut. XXIII,
17. 18. *Ne esto meretrix è filiabus Israël, neque esto merito-
rius è filiis Israël: ne inferto mercedem scorti, aut pretium
canis in domum Domini Dei tui.* Sic: Lev. XIX, 29. *Ne
prostituas filiam tuam prostituendo eam: ut non scortetur ter-
ra illa, & impleatur illa terra scelere.* Conf. Hebr. XIII, 4.
&c. Cum ergo hæc oracula ad oculum demonstrent,
lupanaria cum lege Dei, quæ omnem illicitum concubi-
tum prohibet, maximopere pugnare: ultro sequitur,
quod nullo modo licitum sit magistratui politico, quip-

B pe

pe qui vicarius Dei est, & custos executorque legis divi-
næ, eadem permittere.

§. IX. Inprimis autem deplorandam in lupanari-
bus II. turpitudinem deprehendes, utpote quæ fordi-
dam, & in omnem vitiorum abyssum præcipitanter infil-
lientem faciunt civitatem. Juventutem enim turpissi-
me corrumpunt, & ad quævis scelera audacter perpe-
tranda impellunt: *quia lupanaria sunt spirituum immun-
dorum templa, Syrenum antra, corruptele juventutis, clo-
ca impudicitie, fœdarum voluptatum & libidinum sentine,
denique omnium vitiorum latibula, TIMPLER. pol. lib. IV.
cap. 5. quæst. 15. pag. 374.* Liberi aut sunt, aut spurii ha-
bentur, si lupanaria permittuntur: *magistratus autem
curare debet, ut liberi in republ. honeste procreentur, educentur,
ac instituantur, id. ibid.* Conjugia quoque in ejus-
modi male administrata republ. spernuntur & negli-
guntur. *Hinc enim contingit, ut plurimi matrimonia fugi-
ant, non amore castitatis, sed licentia scortandi: CON-
ZEN. pol. lib. III. cap. XII. §. 9. p. 144.* Imo res ipsa sum-
mam lupanarium turpitudinem docet, & quisque
scortator ex conscientie dictamine de turpi scelere
admisso monetur. *Syratonicus cum Heraclea egressus es-
set, quasi sollicitus respectabat, omniaque ea faciebat, quæ
illi, qui videri nollent; comitibus admirantibus respondit:
Timere se, ne à quopiam egrediens è lupanari (en egregi-
um nomen, quo civitas, lupanaria ferens, insignitur!)
videretur. Sceleris enim peccati pudet eos, qui è lupanari
egrediuntur. IDEM. ib. §. 10.* Quemadmodum vero
meretrices, & qui cum his cohabitant, sua propria
violant corpora: ita quoque publicam honestatem
& disciplinam deformant; adeoque *morbos publice &
hereditario grassantes in Republ. irrobant: SCHÖEN-
BORN.*

BORN. *lib. 3. c. 13. p. 262.* verbo: *lenones se ab omni honesto vita genere abruptuerunt*, VAL. MAX. *lib. VII. c. 7. p. m. 262.* Atque ita lupanaria pugnant cum fine Reipubl. qui est *bene beateque vivere*, BODIN. *lib. 1. de republ. cap. 7.* Id quod communi Philosophorum suffragio est *honeste iustaque vivere*, TIMPLER. *pol. lib. 1. c. 3. p. 19.*

§. X. Hem vero III. *damnum illud flebile, & detrimentum, quod cives ex lupanarium tolerantia accipiunt! Animus fede quasi sua pullatur; ut testis est ille apud Plautum in Truc. Nam mihi haec meretrix, quae hic habet Phronesium suum nomen, omnem de pectore evomit meo phronesium.* Et, robore suo amisso, torpescit. Norat hoc Cyrus, ideo pro pena severissima, quae rebellibus debetur, luxuriosam vitam imposuit Lydiis. Iis enim, cum iterum rebellassent, arma & equi sunt adempti, iusque, lenocinae exercere: & sic gens industria quondam, potens, & manu strenua, effeminata molli- tie luxuriata, virtutem pristinam perdidit; & quos ante Cyrum invictos bella praestiterant, in luxuriam lapsos otium ac desidia superavit; JUSTIN. *l. 1. c. 7. §. 12. 13.* Inprimis autem libidinis vitio hominum prudentia, sagacitas, & cura futuri obtunditur. Quae una est res Reipubl. perniciosissima. Nihil est tam mortiferum ingentis, quam libido. AD. CONZEN. *pol. lib. III. cap. XII. §. 6. p. 144.* Pariratione & corpus majorem in modum affligitur, & in libidines dilapsum vires suas amittit. Nam non est ille corporum vigor, ac robur in perdita civitate, quod est in bene morata. Persae fortes, & agrestes, vicere Babylonios, viros, ut verbo dicam, meretricios. Persae jam enervatos Macedonum rustica durities, illos Romani nondum vulgatis libidinibus imbecilles, hos Heruli, Goti, Hunni, aliiq; Barbarorum, donec & illi fortioribus succumberent. ID. *ib. §. 8.* Non minor in facultatibus & fortuna bonis, si cives respexeris, est jactura: ut adeo rebus sic stantibus, saepe de perditis & exhaustis facultatibus conqueri necesse habeant, ad modum illius apud PLAUT. in Truc. Meretrix meum herum miserrum sua blandicia intulit in pauperiem, privavit bonis, luce, honore atq; amicis. Et ut paucis multa complectar: Lupanaria omnis pru-

dentia, rationis & iudicii in adol. scemibus sunt corruptio: vicia ac vales-
tudine, honore atque amicis perditis, bonorum dilapidationi dant caus-
sam: iuventutis corruptionem inferunt: mores civitatis depravant,
corpuzq. miserandum in modum torquent: cum talia scorta ex sano in-
sanum, ex robusto invalidum, ex solido evellatq. corpore laevo affixum effi-
ciant. vid. PREIBIS. Colleg. Polit. Disp. 6. part. post. theor. 2.

23
s. XI. Cumulare possem argumenta, & plura in rem no-
stram adducere: sed cum inprimis angusti spatii sit habenda
ratio, & praeterea non multitudine, sed pondere argumentorum
veritas sit defendenda; hic acquiesco, & tandem ad rationum
contrariarum discussionem me accingo, Quod autem I. ad
canonem illum, quo malum minus esse eligendum pra. majori
statuebatur, attinet; respondet hic Excellentissimus ROE H-
RENSEE, Praeceptor noster immortaliter colendus, hunc in
modum: Regula loquitur de malis tristibus, non de turpibus, aut ubi
triste cum turpi comparatur: Ex duobus malis moralibus neutrum est
eligendum, cum, quicquid eligis, peccati te in conscientia convincat. Pru-
dent. Moral. part. IV. class. II. Art. I. §. 23. pag. 591. Add B. MEISN.
Phil. Sobr. part. I. Sect. II. cap. 2. qu. est. V. pag. 492. seq. Hinc ex hoc
principio lupanaria everiuntur, quia constat, utrumq. malum (morale)
esse, tam promiscuam & vulgi vagam venerem, quam honestarum mu-
lierum construprationem: DANNHAUER. qu. est. moral. annex. 7. 4.
nii qu. est. pol. cap. 2. qu. est. 6. §. 49. pag. 555. inprimis autem e s. qu. est. 6.
pag. 627. seq. ubi paulo uberius hanc controversiam pertractavit.
Sed quid opus est, ut tam arctis canonem, hac quidem in do-
ctrina, circumscribamus limitibus? Falsum enim est, imo fal-
sissimum, quod ejusmodi iustra sint libidinum remedia; sunt
potius earum incentiva, & ad majora facinora perpetranda suos
cultores instigant. Illustis locus est apud AD. CONZEN,
quem Auctorem ideo tam frequenter allego, quia pontificius
scriptor, suorum tamen ipse sententiam derelinquit, & omni-
bus modis labefactare, nec infeliciter conatur. Is enim Pol. lib.
III. cap. XII. §. 14. pag. 146. ita: Improbissima est eorum ratio, qui publi-
cis illis voluptatibus (prostitulis & lupanaribus) deteriora cavere
arbit-

arbitratur: ubi illa invaluerunt, flagitiosissima quæq; perpetrantur.
Fuga optime castitati consulti: quæ esse non potest, si publica sunt incitamentum a libidinum. Et §. 17. pag. 147. sunt, inquit, qui ob improborum incontinentiam lupanaribus urbes incestare non dubitant, quasi minore jactura damna gravior evitentur. Scortationem inter Christianos permittunt, ne in adulteria, incestus, aliæq; probra inardescant. Error est, & gravis quidem, nam in illa licentia rudimenta capiunt improbi, ut majora audeant. Nullo in fornice est sola scortatio. Violantur & ibi conjugia. Nusquam majora pericula sunt matronarum, quam ubi forta erudiunt juventutem. Cum autem in quibusdam locis valde corrupti & libidinosi sint mores hominum: doctissimus Auctor sedulo monet, ut illi legum ac poenarum acerbitate & severitate coercerentur, & ad meliorem frugem revocentur. Sic enim §. 10. p. 144. ait: Nisi libidinibus serio per leges poenasq; armata publica auctoritas obviam eat, fascēs & securus expedit, omnia opprobria, ac horrenda inundabunt, eritq; civitas magnum lupanar. Conf. etiam HEIDER. Phil. Pol. Syst. cap. VI. p. 903. Rebus ita comparatis partum præsidii adversæ parti addicti in exemplis & magnorum virorum testimoniis reperient. Cum enim fundamento solido careant, & principio haud recte applicato nitantur: ultro ea, quæ superstructa sunt, sua infirmitate collabuntur. Ad AUGUSTINI vero auctoritatem si provocant, satis responsionis suppediabit DANNHAUER. auctar. quæst. moral. annex. Junii quæst. pol. cap. V. quæst. 6. p. 628. Nobis in præsentem circa hoc membrum vel unicum D. Apostoli monitum adversus omnes adversantium exceptiones suffecerit: Non sunt facienda mala, ut eveniant bona, Rom. III. 8.

§. XII. Non firmiter præsidium adversæ sententiæ defensores ex Legum auctoritate sibi conciliabunt. Licet enim Jure Romano antiquo per I. cit. & alias lupanaria permissa sint, & in lenones præter infamiam publicam nihil fere statutum fuerit: subsequenibus tamen temporibus has leges terminis suis esse circumscriptas, & senatusconsulto cautum, ne quæsum corpore faceret, cui avus, aut pater, aut maritus Egres Romanus

nur fuisset, testis est PETRUS ERODIUS, *Pand. ab Oldenburg. recogn. lib. 8. tit. 1. c. 19.* Imo, quia juris civilis una ac precipua pars est, HONESTE VIVERE, *ID. ibid. lib. 5. tit. 10. c. 2.* novis legibus antiquæ plane sunt abrogatæ, cautumque, ut jure communi vel indifferenter lenocinii pœna ultimum sit supplicium, *Novell. 14. §. præconizamus. l. 1. §. 2. ff. de extr. crim.* Add. CARPZOV. *P. 4. cap. 29. def. 6.* Licet quoque CLAPMARIUS jure dominationis colorari posse lupanaria contendat, eorumque permissio vulgo ad jus dominationis referatur: negare tamen illud videtur, suis rationibus innixus, HEIDERUS, dum *Cap. VI. Syst. Phil. pol. p. 302.* Hoc, inquit, *si Dominationis jus est, omnium erit Rerum publicarum; verum lupanaria ferenda neque sunt, neque nunc quidem temporis ferantur in civitatibus, quæ & prudenter & pie gubernentur, quicquid tandem Venetiis, Romæ, & alibi locorum fiat.* Quid? quod ipse CLAPMARIUS huic juri duo sepimenta, sive terminos statuatur: divinum numen, sive Religionem, & Fidem, sive pudorem: quodque cum his pugnat, non jus, sed extremam potius immanitatem & tyrannidem vocet, *Arcan. Rerum publ. lib. IV. c. 4.* imò jura Dominationis cedunt juri divino, *loc. cit. cap. XXI.* confer SAGITTARII Annotat. ad hunc Auctorem *pag. 242. §. 1.* Neque denique præsidium lupanaribus conciliatur ex Jure Canonico: Cum enim fornicatio cum Dei justitia ex Diametro pugnet, ne quidem per dispensationem Dei (multo minus Canonum) ea fieri potest licita: vid. CARPZOV. *Pr. Crim. part. II. quæst. LXX. num. 1.* Laudatur ergo, & merito quidem, Theodosius Imp. qui cum locum *Deut. XXIII. 17.* legisset; jus divinum summam agendi regulam putavit, & lupanaria Romæ omnia sustulit, SOCRAT. *H. E. lib. 5. cap. 18.*

§. XIII. Summam tamen, inquires, utilitatem lupanaria fisco & ærario publico afferre solent? At enim vero, qui fiat, ut id, quod singulis civibus est noxium, publica tamen rei conducat? Supra certe evictum est, & rationibus comprobatum, quantum detrimenti cives ex lupanarium tolerantia capiant: hinc de vero commodo, quod in Rempubl. redundet, maximo-
pere

pere dubitari poterat. *Lupanaria enim iram & vindictam Dei gravissimam provocant adversus Rempubl. eiqve ruinam & interitum accelerant, TIMPLER. pol. lib. IV. cap. V. quest. 15.* Quapropter ex meretricia mercede plus damni, quam utilitatis in fiscum cadit. Apud Spartanos certe ex permissione scortationis innumera mala orta sunt; nam & Helota frequenter repugnarunt, & cives ad magnam paucitatem redacti sunt, atque ipse etiam ager in paucissimorum latifundia coivit. Hec igitur dyquia Spartanis exitio fuit. CONZEN. lib. III. c. XII. §. 14. Valeat ergo Praeful Romanus & Imperatores illi, cum quaestu suo meretricio: *illi namque, qui a pontifice fecerunt secessionem, abominabile illud remedium dudum susulerunt, experientia confirmati: posse florere Respublicas & Civitates, sine publicis meretricibus, SAGITT. ann. ad CLAPM. Arc. Rer. p. 242. Observet interim Magistratq consiliū, quod doctissimq CONZEN. l. III. c. 12. §. 16. cuilibet insusurrat: Audacter, inquam, Princeps, succide crescentem luxuria systemam, subtrahere occasiones, amove instrumenta libidinum, delinimenta deliciarum, quamvis minus culta, minus opulenta civitas videatur, NB. quamvis arario aliquid decedat, praestat frugalis mediocritas, profusus & luxuriosus opibus.* Et paulo post summis ornat laudibus quendam, Florentinum, quod is, cum lenones expelli magnopere optasset, & fisci detrimenta objecta essent, vicaria pensitatione praedii sui damna sarciverit, ut quantum imperio ob pulsas illas pestes decederet, tantum ex privato reditu substitueretur.

§. XIV. Non denique patrocinator contrariae opinioni, quod olim etiam apud gentes permissu magistratum ista pellicum conciliabula habere licuerit, & adhuc apud Pontificios liceat. Multitudo enim populorum errantium huic facinori non parit patrocinium; nec, quod iniquum est, robur ex vetustate capere potest. *Omnium quidem temporum libidines fuerunt; Sed & libidinum poena. - - Roma libidine accensuratus est abolutus - - Impie libidinis*
Lace-

*Lacedæmon graves pœnas dedit, pugna Leuctrica attritis vi-
ribus, CONZ. III. c. XII. §. 3. p. 142. Nobis è contrario non
desunt exempla, populorum, qui ejusmodi turpes concubi-
tus maximopere sunt averſati. De Romanis ipsis nihil ad-
dam, apud quos diu præ cæteris gentibus honeſtas publica vi-
guit, usque dum Gemellus Viator, Consule & Tribunis invi-
tatis, lupanar domi erigeret, in quo ingenium, sed degene-
rem Romæ sanguinem prostituit. Id. ib. §. 4. p. 143. In me-
dium potius produco Vandalos, & alios barbaros homines,
qui commendantur, quod vel tactum meretricium horruis-
sent, & si quas reperissent in urbibus à se captis, ad tho-
rum conjugalem illas adegissent. AVENAR. Sesqui Cent.
quæst. Nomico - pol. quæst. CXLII. pag. 268. Nobis igitur,
quibus publica honeſtas & rectitudo propugnanda est, con-
ſuetudo ista, qua lupanaria in quibusdam Rebuspubl. o-
lim sunt permissa, & adhuc feruntur, abominabilis,
reipubl. noxia, & detestanda
videtur.*

S. D. G.

ULB Halle

001 507 494

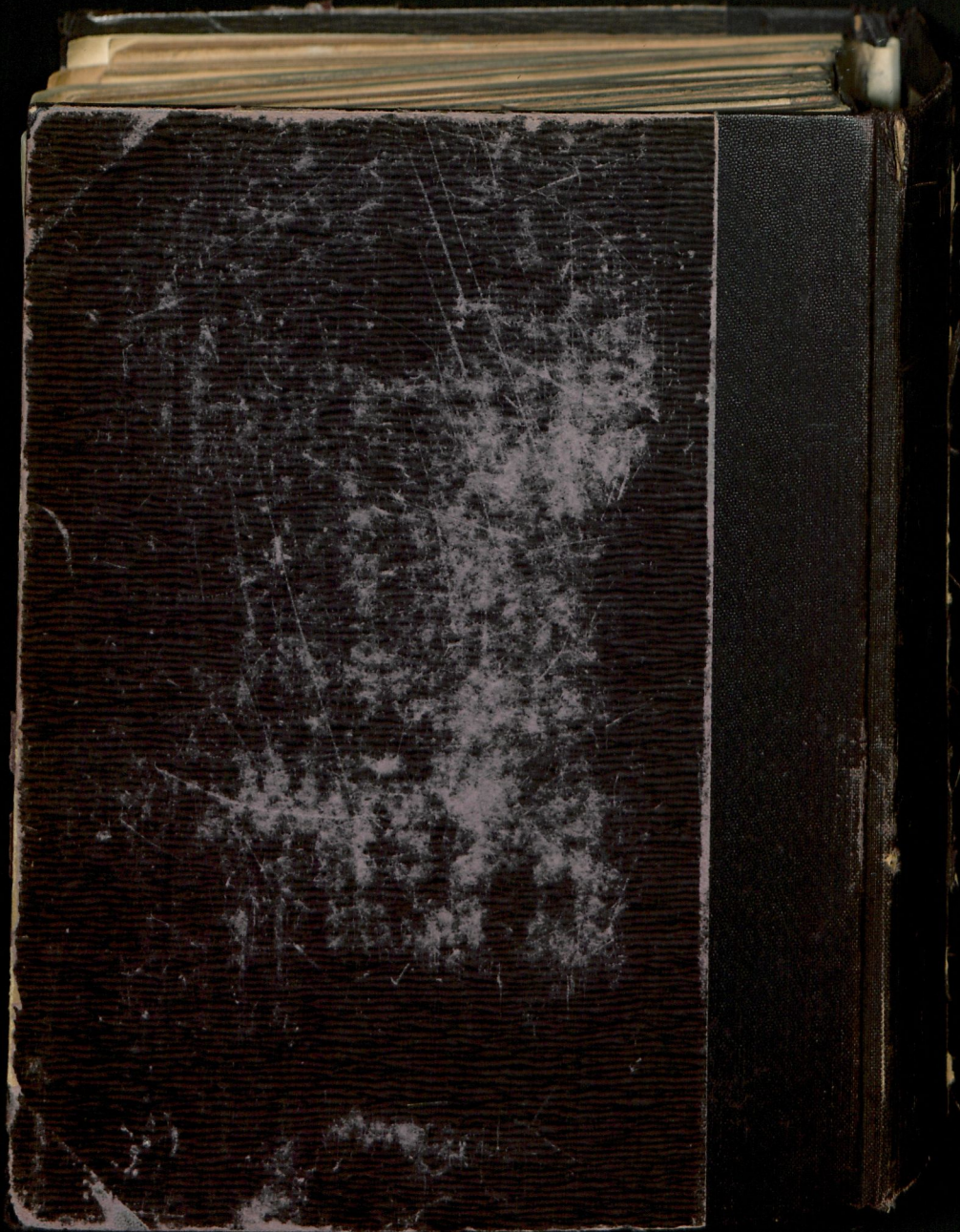
3

TA-50L

VD 18

16 386
1701 11c

Ex
Prudentia Civili,
Questionem:

AN LUPANARIA IN REPUBLICA sint toleranda?

Publicè ventilabunt

PRÆSES

M. AUGUSTUS MULLER,

Meurov. Saxo,

&

RESPONDENS

JOHANNES HEINRICUS *Wfabl*

Dubensis Saxo.

Habeb. ad diem 8. Octob. cl. 1o ccl.

H. L. Q. C.

WITTENBERGÆ,
Typis MARTINI SCHULTZII, Acad. Typogr.

